

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

ІНФОРМАЦІЙНО-АНАЛІТИЧНІ МАТЕРІАЛИ З ПИТАНЬ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ

За період від 05.08 - 11.08.2024 | Центр протидії дезінформації

УВ
Фонд державного майна України
№10-50-2-24208 від 04.09.2024
КЕПІ: Камлик С. О. 04.09.2024 17:16
3FAA9288358EC003040000008BA52F00B52BD500
Сертифікат дійсний з 04.06.2024 00:00 до 03.06.2026 23:59

Загальний огляд інформаційного простору (у контексті України)

Загалом діяльність інформаційних ресурсів протягом тижня можна охарактеризувати як **активну**. Щодо України більшість інформаційних атак здійснювалися за **військовим, соціально-політичним та міжнародним** напрямками.

За військовим напрямом виявлено повідомлення щодо:

- «ризикованої» воєнної стратегії Генерального штабу ЗСУ в контексті операції в курській області;
- обвинувачення України в обстрілах ЗАЕС;
- некомпетентності та слабкості Сил оборони України;
- великих втрат України на фронті, зокрема на Донеччині;
- несправедливої мобілізації.

За соціально-політичним напрямом виявлено повідомлення щодо:

- некомпетентності української влади;
- нелегітимності влади в Україні;
- втоми українців від війни.

За міжнародним напрямом виявлено повідомлення:

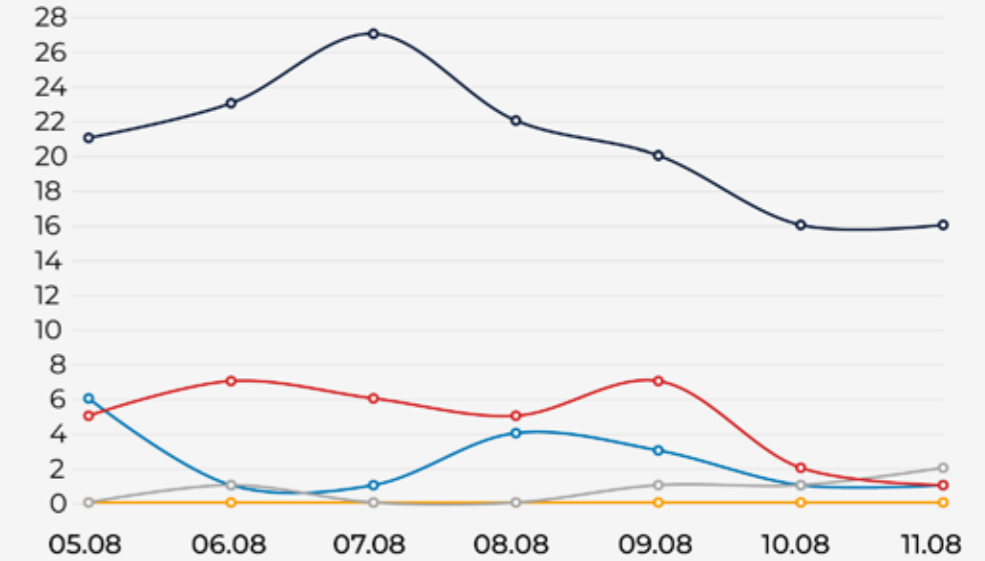
- спрямовані на дискредитацію надання Україні допомоги з боку ЄС / США;
- з наративом «Україна програє війну»;
- з меседжем щодо необхідності переговорів з РФ;
- спрямовані на дискредитацію винищувачів F-16, які надійшли до України.

Ураховуючи зазначене вище, можна констатувати, що ситуація в інформаційному просторі є складною та потребує постійної уваги й регулювання, зокрема за допомогою створення і поширення власних контрнарративів.

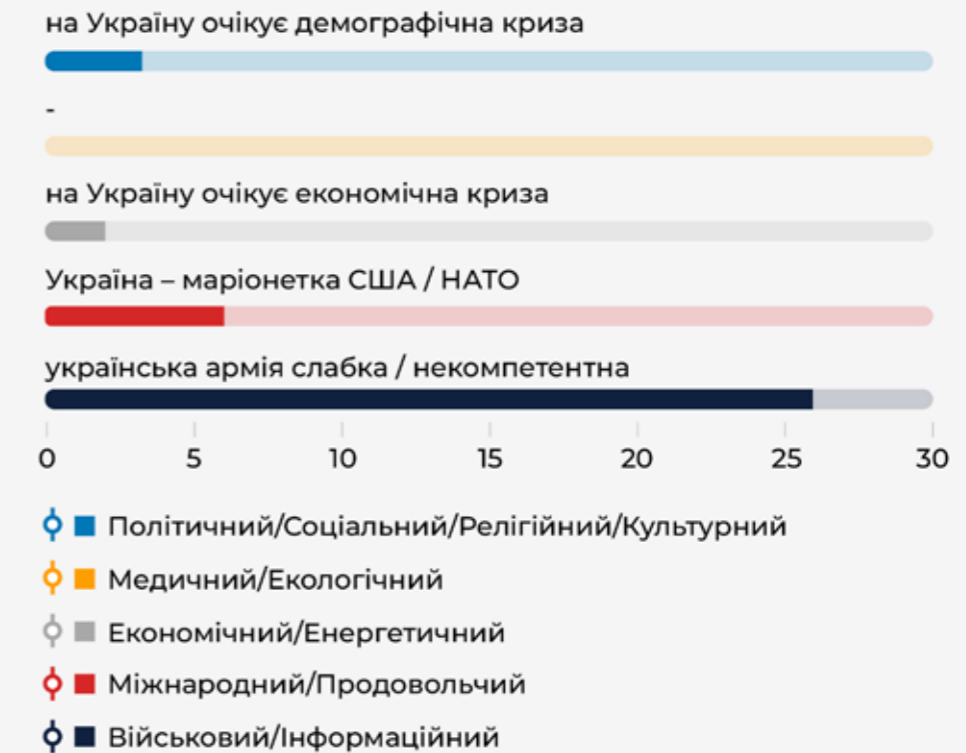

Рада національної безпеки і оборони України
Центр протидії дезінформації

Кількість загроз у розрізі тижня за напрямками:

Три найпоширеніші наративи з кожного напрямку:

Топ загроз за видами:

Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

1. Після пожежі на Запорізькій АЕС у міжнародному інформаційному просторі поширено наратив, що «Україна винна у вибуху на ЗАЕС».

(<https://x.com/aaronjmate/status/1822713759925715366>)

Після влаштованої росіянами провокації на Запорізькій АЕС 11 серпня 2024 року в англomовному сегменті соцмережі X проросійські експерти почали поширювати меседж щодо причетності України до інциденту. російські пропагандистські медіа заявили про буцімто атаку українського БПЛА на одну з градирень станції у рамках політики «ядерного тероризму». Проте оператор усіх діючих атомних електростанцій України «Енергоатом» повідомив, що вірогідною причиною пожежі на ЗАЕС є або недбалість російських окупантів, або свідомий підпал градирні. Своєю чергою, генеральний директор МАГАТЕ Р. Гроссі закликав зупинити «безрозсудні атаки», адже вони «ставлять під загрозу ядерну безпеку на станції та збільшують ризик ядерної аварії».

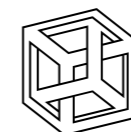
Прогноз: пропагандистські медіа продовжать інформаційну кампанію щодо звинувачення України у провокаціях на ЗАЕС з акцентом на нібито сповідування Києвом політики ядерного тероризму.

2. Пропагандистські медіа використовують заяви західних експертів у рамках активізації інформаційної кампанії з дискредитації наданих Україні винищувачів F-16.

(<https://www.youtube.com/watch?v=JtFLnj7V5oU>)

російські медіа поширили заяву колишнього аналітика Пентагону Карен Квятковські для пропагандистського YouTube-каналу «Judging Freedom» про те, що надані Києву F-16 не допоможуть Україні перемогти. У такий спосіб ворог намагається посіяти сумніви щодо ефективності західної військової допомоги як з-поміж українського населення, так і з-поміж міжнародної спільноти. Крім того, пропагандисти намагаються дискредитувати Сили оборони України, наголошуючи на буцімто недостатній підготовленості українських військових до використання сучасних винищувачів. Розповсюджуючи подібні заяви, кремль також переслідує мету зменшити рівень міжнародної підтримки України.

Прогноз: росіяни намагатимуться поширювати фейки про «невдалі операції» з використанням F-16. Також пропагандисти можуть акцентувати на витратах, пов'язаних з експлуатацією винищувачів: буцімто в Україні недостатньо фінансових ресурсів для обслуговування такої техніки.

Головні інформаційні приводи (міжнародний аспект)

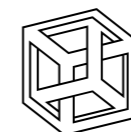
3. російські інформаційні ресурси поширюють коментар аналітика Вольфганга Ріхтера, що український наступ у курській області має «нульову стратегічну цінність».

(<https://youtu.be/fdF3ckwFCLk?si=ZJfMERvPIs6M8ODV>)

На тлі воєнних дій у курській області російські інформаційні ресурси поширюють наратив, що український наступ буде безрезультативним. Зокрема, вони цитують коментар аналітика Фонду науки і політики (SWP) Вольфганга Ріхтера німецькому телеканалу WELT. З-поміж іншого, аналітик висловив думку, що метою наступу в курській області є спроба «генерувати позитивні новини», а сама операція «протриває недовго, адже Україна не має достатніх кадрових резервів». Поширюючи наратив щодо буцімто нульової стратегічної цінності українського наступу, росіяни намагаються заспокоїти власну аудиторію, імітувати контрольованість ситуації та знецінювати успіхи ЗСУ.

Прогноз:

- пропаганда рф докладатиме великих зусиль, щоб сфабрикувати і поширювати фейки про «військові злочини», які буцімто вчиняють ЗСУ в суджі та інших містах у курській області. Згідно із задумом російських пропагандистів, це має відвернути увагу світової спільноти від злочинів росіян в Україні, а також стати підставою для нових звинувачень на адресу нашої держави. Для росіян операції «під чужим прапором» є давньою традицією;
- за наявною інформацією, росіяни також намагатимуться інсценувати або вчинити на території курської області такі самі злочини, які вони вчиняли на окупованій території України, щоб звинуватити у цьому українців. Зокрема, спецслужби росії планують задіяти своїх агентів, одягнених у форму ЗСУ, для здійснення провокацій щодо цивільних;
- наближеність курської АЕС до зони бойових дій ворог намагатиметься використати для нового ядерного шантажу світу та звинувачень України. Не виключено, що на території курської АЕС будуть здійснені провокації, як на окупованій Запорізькій станції, у яких звинувачуватимуть Україну: так, вчора російські окупанти влаштували на території ЗАЕС пожежу.

Статті в міжнародних виданнях, які містять наративи, співзвучні з російськими

Українська армія слабка / некомпетентна.

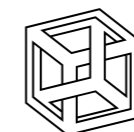
Співзвучний з російським наратив поширюється у англomовному (AP (<https://apnews.com/article/russia-ukraine-war-putin-kursk-incursion-11f29ae7a5c4aa7a1cef242418c72c79#>), The New York Times (<https://www.nytimes.com/2024/08/09/world/europe/ukraine-russia-kursk-lipetsk.html>), Forbes (<https://www.forbes.com/sites/davidaxe/2024/08/08/one-of-ukraines-toughest-and-fastest-brigades-has-joined-the-invasion-of-russia/>) та німецькомовному (NZZ (<https://www.nzz.ch/meinung/ukraine-die-kursk-offensive-ist-spektakulaer-aber-strategisch-eine-sackgasse-ld.1842900>), WELT (<https://www.youtube.com/watch?v=fdF3ckwFCLk>) інформаційному просторі. У повідомленнях зазначається, що спроба встановити тривалу присутність у районі курська може бути складною для українських сил, чиї лінії постачання будуть вразливими до російського вогню. Крім того, наголошується, що буцімто далеко не все військове та політичне керівництво України задоволене операцією Сил оборони України в курській області.

Захід зрадить Україну.

Співзвучний з російським наратив поширюється в німецькомовному (Spiegel (<https://www.spiegel.de/ausland/russland-ukraine-krieg-militaerexperte-warnt-vor-ukrainischem-vorstoss-auf-russisches-gebiet-a-796f8e55-b102-4829-966e-99f3f8165c7e>) та чеськомовному (Forum 24 (<https://www.forum24.cz/robert-fico-vyhlasil-energetickou-valku-ukrajine>) інформаційному просторі. У повідомленнях наголошується, що в результаті операції в курській області Україна «ризикую повністю втратити підтримку Заходу». Також цитується заява Прем'єр-міністра Словаччини Роберта Фіцо про те, що європейська єдність у підтримці України проти російської агресії «зруйнована».

Українська влада некомпетентна.

Співзвучний з російським наратив поширюється в британському (Financial Times (<https://www.ft.com/content/52108d03-fefb-4eec-af3c-7c09c7aae3da>), норвезькому (NRK (<https://www.nrk.no/urix/mali-og-niger-kutter-diplomatiska-band-med-ukraina-1.16991199>) та італійському (FQ Extra (<https://www.ilfattoquotidiano.it/in-edicola/articoli/2024/08/09/lucraina-sfonda-la-linea-russa-ue-diritto-di-colpire-il-nemico/7652949/>)) інформаційному просторі. Зокрема, зазначається, що розрив дипломатичних відносин з Нігером та Малі є символічною поразкою для України, яка намагалася дістати підтримку в Африці. Також йдеться, що В. Зеленський буцімто жертвує власним народом задля досягнення воєнних цілей.

Заяви представників держави-агресора щодо України

7 серпня 2024 року офіційна представниця мзс рф марія захарова у своєму Telegram-каналі зазначила (мовою оригіналу): **«Преступный киевский режим продолжает наносить удары по ни в чём не повинным жителям российских городов и сёл. Украинские неонацисты, терпя неудачи в зоне боевых действий, совершают кровавые террористические акты против гражданского населения».**

(<https://t.me/MariaVladimirovnaZakharova/8610>)

7 серпня 2024 року начальник генерального штабу збройних сил рф валерій герасимов заявив (мовою оригіналу): **«Действиями подразделений прикрытия государственной границы совместно с пограничниками и подразделениями усиления, ударами авиации, ракетных войск и огнём артиллерии продвижение противника вглубь территории на курском направлении остановлено...Операция будет завершена разгромом противника и выходом на государственную границу».**

(<https://www.interfax.ru/russia/975492>)

7 серпня 2024 року російській диктатор володимир путін на засіданні з членами уряду, говорячи про події в курській області, зазначив (мовою оригіналу): **«Как известно, киевский режим предпринял очередную масштабную провокацию. Ведет неизбирательную стрельбу из разных видов оружия, в том числе ракетного, по гражданским зданиям, жилым домам, машинам скорой помощи».**

(<https://ria.ru/20240807/putin--1964649472.html?in=1>)

8 серпня 2024 року заступник голови ради безпеки рф дмитро медведєв у своєму Telegram-каналі зазначив (мовою оригіналу): **«Причины и цели террористической операции укронацистов в курской области уже подробно и объективно отражены в аналитике. Это и желание выгодно показать остатки иссякающих сил своим хозяевам для получения новой порции денег и оружия, и попытка разредить наши боевые порядки на основной линии противостояния, оттянув часть сил в курск и белгород, и временное информационное превращение зрады в перемогу».**

(https://t.me/medvedev_telegram/522)

11 серпня 2024 року офіційна представниця мзс рф марія захарова у своєму Telegram-каналі зазначила (мовою оригіналу): **«Глава Запорожской области балицкий сообщил, что в результате обстрела города Энергодара со стороны ВСУ произошло возгорание на объекте охладительных систем ЗАЭС. Где Рафаэль Гросси и всё МАГАТЭ? Где хоть какая-то имитация работы этой ооновской структуры на данном критическом направлении. Террористы в Киеве под руководством коллективного Запада уничтожили свою страну, угробили народ Украины, подорвали мировую энергетическую и продовольственную безопасность, теперь они принялись за ядерный террор континента».**

(<https://t.me/MariaVladimirovnaZakharova/8630>)

